

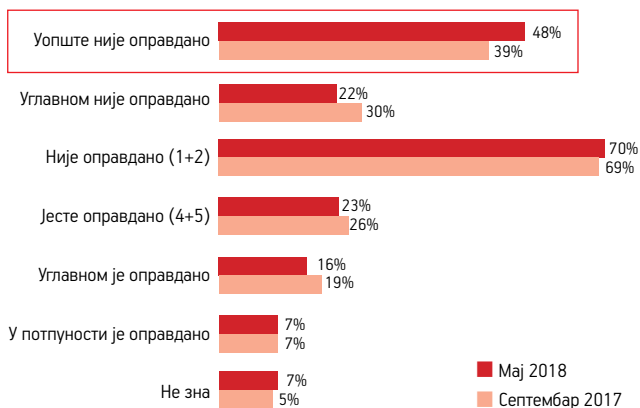
ИСТРАЖИВАЊЕ СТАВОВА ГРАЂАНА О СИВОЈ ЕКОНОМИЈИ

Истраживање ставова грађана о сивој економији спровела је током маја истраживачка кућа Инсос за потребе НАЛЕД-а на репрезентативном узорку од 1.025 испитаника

РАЗУМЕВАЊЕ ПРОБЛЕМА СИВЕ ЕКОНОМИЈЕ

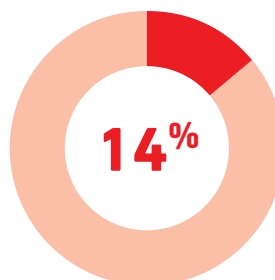
Најчешће асоцијације које грађани имају на сиву економију су рад на црно (31%) и избегавање плаћања пореза држави (28%).

Седам од десет грађана сматра да сива економија није оправдана (70%), док четвртина има супротно мишљење (23%). У односу на септембар претходне године приметан је значајно већи проценат грађана који истичу да сива економије уопште није оправдана.

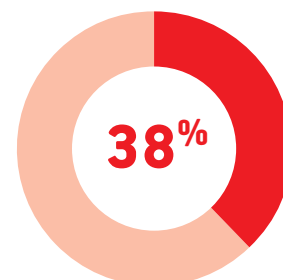

ЗАПОШЉАВАЊЕ НА ЦРНО

Међу запосленима 14% грађана наводи да тренутно ради без уговора (прошле године 17%), при чему су то чешће запослени са основним и нижим образовањем (28%), као и млађи, од 18 до 29 година (27%). Иако је присутна нешто већа спремност да пријаве рад на „црно“, свега 4 од 10 грађана наводи да би пријавило несавесног послодавца. Главни разлози за то су страх од губитка посла (40%) и неспремност да се мешају (28%).

Процент запослених који истичу да раде без уговора

Процент грађана који би пријавили несавесног послодавца

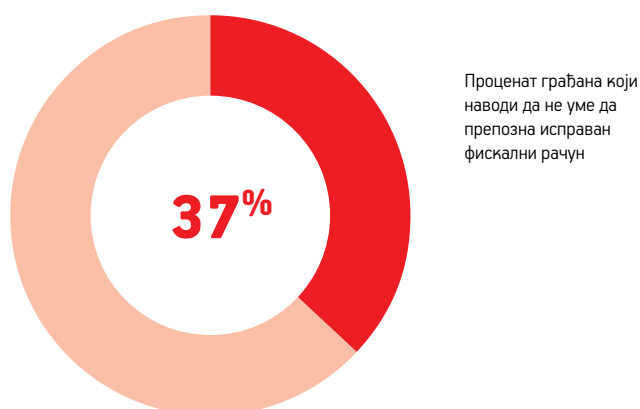
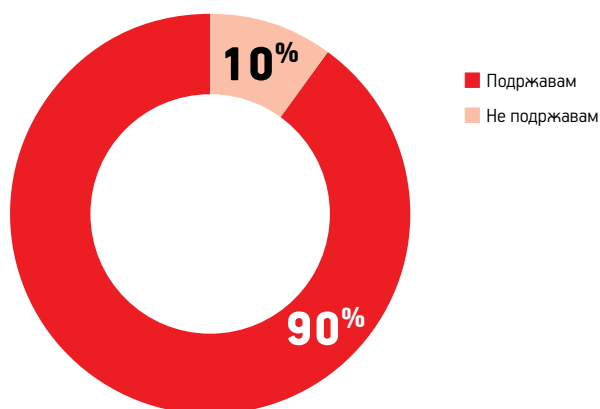
ПОДРШКА БОРБИ ПРОТИВ СИВЕ ЕКОНОМИЈЕ

Подршка грађана борби против сиве економије је као и прошле године на изузетно високом нивоу од 90%. Готово половина грађана зна да је 2018. проглашена Годином борбе против сиве економије (45%), што је нешто више у односу на септембар претходне године (39%).

Од борбе против сиве економије и повећане наплате пореза грађани пре свега желе већа улагања у здравство (62%), потом подршку предузетништву и запошљавању (41%), и улагање у образовање (36%).

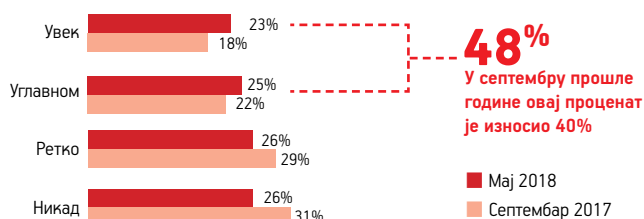
ИЗДАВАЊЕ ФИСКАЛНИХ РАЧУНА

57% грађана тврди да увек добија фискални рачун, а 36% често. Ипак, чак 37% не уме да препозна да ли је фискални рачун исправан или не, па је питање заправо колико се правих фискалних рачуна издаје. Исправан фискални рачун грађани препознају на основу грба са четири оцила (26%), података о продавници и обављеној куповини (24%) и на основу ПИБ-а (23%).

Готово половина грађана истиче да увек или углавном тражи рачун у случају да им исти не издају (48%), што је за 8 п.п. више у поређењу са септембром претходне године (40%).

Преко половине грађана тражи фискални рачун зато што разуме да је то законска обавеза продавца и потврда да је платио порез, што је чак 44% више у односу на фебруар 2017, када је организована прва наградна игра.

ЗАШТО ТРАЖИТЕ ФИСКАЛНИ РАЧУН?

С друге стране, половина грађана наводи да не тражи рачун уколико га не добије приликом куповине зато што им не треба, а 22% зато што им је непријатно да траже.

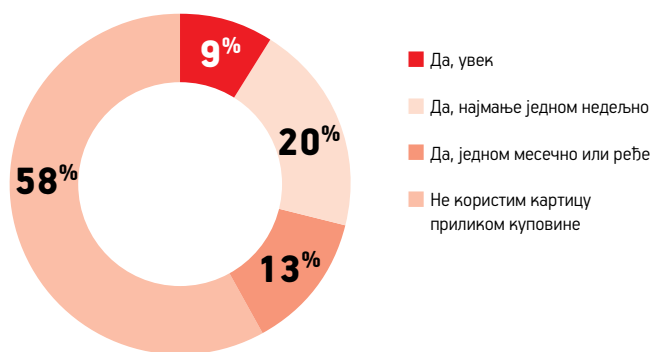
26% грађана тврди да би пријавили објекат који им није издао фискални рачун што је повећање од 4 п.п. у односу на септембар 2017.

Преузмите комплетан извештај о резултатима истраживања о сивој економији

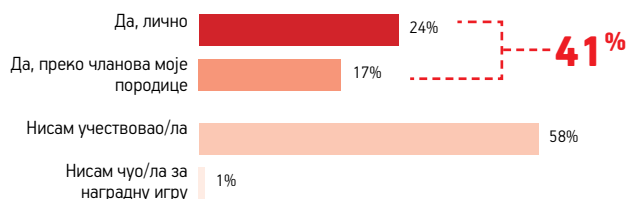
БЕЗГОТОВИНСКО ПЛАЋАЊЕ

6 од 10 грађана и даље истиче да не користи картице приликом куповине, док с друге стране сваки десети грађанин картице користи увек. Они са вишим примањима, као и они који живе у урбаним срединама, посебно у Београду, знатно чешће користе картице приликом куповине. Лакоћу плаћања истиче чак 7 од 10 корисника платних картица. С друге стране, непоседовање рачуна у банци, као и мањак безбедности се наводе као главни разлози зашто се не користе картице приликом плаћања.

НАГРАДНА ИГРА

Практично сви грађани су чули за наградну игру (99%). 41% грађана је лично или преко чланова породице учествовало у наградној игри, што је за четири процентна поена више у односу на септембар претходне године. Нешто већи проценат грађана (42%) каже да би поново учествовали у наградној игри у будућности што је за 7 процентних поена више него претходне године.

Преко трећине грађана истиче да их је наградна игра подстакла да узимају фискалне рачуне, а 13% да плаћају картицом

Да ли вас је наградна игра Узми рачун и победи подстакла да узимате фискалне рачуне (без обзира да ли сте учествовали или не)

Да ли вас је наградна игра Узми рачун и победи подстакла да плаћате картицом (без обзира да ли сте учествовали или не)

